

In dit nummer:

Onderwijsopbouwwerk: wat?	2
Ook lagere scholen zetten steeds vaker in op ouderbetrokkenheid	3
Werken aan ouderbetrokkenheid in de basisschool: knelpunten en succeservaringen	4
Werken aan versterken van het team	5
Zorg+: netoverschrijdende ervaringsuitwisseling	6
Samenlevingsopbouw in het LOP: de werkgroep kleuterparticipatie	7
De toekomst van Samenlevingsopbouw en het onderwijs	8
Het verbreden van de resultaten naar andere scholen	9
Samenlevingsopbouw: een woordje uitleg + wie is wie?	10

Beste lezer,

Voor jou ligt de kersverse editie van onze tweejaarlijkse nieuwsbrief.

In dit nummer willen we jou vertellen over onze werking en specifiek over de stand van zaken in het project kleuterparticipatie en ouderbetrokkenheid in Sint-Niklaas.

Er is ondertussen alweer heel wat veranderd. Tijd om jou op de hoogte te brengen dus!

Samenlevingsopbouw sloot dit najaar een nieuwe convenant af met het stadsbestuur van Sint-Niklaas. Het onderwijsopbouwwerk blijft dus nog twee jaar langer actief in Sint-Niklaas. Op die manier kunnen we verder tegemoet komen aan de vragen van

scholen rond kleuterparticipatie en ouderbetrokkenheid.

Naast de langlopende begeleidingen op maat van een aantal Sint-Niklase scholen, neemt Samenlevingsopbouw sinds dit schooljaar ook een consultancyfunctie op voor scholen die dat wensen.

Heb je als school een vraag over kleuterparticipatie of ouderbetrokkenheid? Wil je gedurende een beperkte tijd graag ondersteuning? Neem dan zeker contact met ons op. Onze gegevens zijn terug te vinden achteraan deze nieuwsbrief.

Veel leesplezier!
Niki en Nicole

Onderwijsopbouwwerk: wat?

Het project "kleuterparticipatie" van het onderwijsopbouwwerk startte in april 2008. Na een uitgebreide verkenningsronde over en rond het onderwijs in Sint-Niklaas besloten we om zo vroeg mogelijk in de schoolcarrière van kinderen het verschil te proberen maken.

Het project zet sterk in op het verhogen van betrokkenheid van ouders van kwetsbare kinderen. Ondertussen werkten we in 13 verschillende scholen samen met het schoolteam allerlei activiteiten op maat uit rond ouderbetrokkenheid uit.

"Iedereen is het erover eens dat betrokkenheid van ouders bij de school heel belangrijk is. Samen zoeken we hoe elke ouder bij het onderwijs van zijn/haar kind kunnen betrekken. Daar gaat dit project over!"

Tweemaandelijks brengen we scholen samen om materialen en ervaringen uit te wisselen. Dat zijn leerzame momenten voor zorgcoördinatoren en zorgjuffen. Ze delen materialen en ervaringen met elkaar. Dat vinden ze fijn!

"Horen dat het ook in andere scholen een proces van vallen en opstaan is, van successen en mislukkingen, dat doet goed. Dan voel je: wij staan er niet alleen voor. Wij werken samen met vele anderen aan iets belangrijks."

Daarnaast trekken we binnen het LOP de werkgroep kleuterparticipatie. Samen met meer dan 15 organisaties werken we allerlei acties, activiteiten en materialen uit om de participatie van kleuters bij het onderwijs in Sint-Niklaas te verhogen.

Volgende scholen werk(t)en mee

- Berkenboom, Ankerstraat
- Berkenboom, Heistraat
- Broeders Driegaaen
- Broeders Nieuwstraat
- De Fontein
- De Tovertuin
- De Watertoren
- Don Bosco
- Heilig Hart
- O.L.Vrouw-Presentatie, Plezantstraat
- Sint-Camillus
- Sint-Carolus
- MPI Zonneken

17 oktober 2013 - Werelddag van verzet tegen armoede

Polsslag, een samenwerkingsverband van verschillende welzijnsorganisaties waaronder Samenlevingsopbouw, riep scholen op om mee te stappen in een optocht tegen armoede. Het werd een groot succes: meer dan 1200 kinderen en jongeren stapten mee tegen armoede!

Pluimenacties palmen onderwijs in

Om schoolteams af en toe wat extra energie te geven, organiseerden we in verschillende scholen pluimenacties. Bij een pluimenactie roepen we ouders en kinderen op om leerkrachten, directies, zorgco's, keukenpersoneel, poetspersoneel, klusjesmannen,... eens een pluim te geven. We voorzien daarvoor voorgedrukte pluimenkaartjes.

Overall worden de pluimenacties bijzonder goed gemaakt. De deugdlopende pluimen geven de leerkrachten (bijna letterlijk) vleugels... Zeker het proberen waard!

Sint-Camillus: workshop talenten met ouders

Ook lagere scholen zetten steeds meer in op ouderbetrokkenheid!

Kleuterjuffen inspireren collega's

In april 2008 startten we in twee Sint-Niklase scholen heel concreet met het organiseren van een spelnamiddag voor ouders, een vertelnamiddag met en door ouders en een eerste "Week van de Klok".

Zachtjes opbouwen

Langzamerhand werden er in de kleuterscholen een heleboel activiteiten uitgewerkt waarop ouders welkom waren: verteltassen maken, poppenkast spelen, de onthaalkring mee beleven, ouderbabbels, peuterprobeermomenten ...

Er werd zelfs een logo ontwikkeld om aan ouders duidelijk te maken dat ze die dag op school verwacht werden.

En met een positief resultaat: ouders die anders moeilijker bereikt werden, bleken gemakkelijker op dit aanbod van de school in te gaan. De relatie tussen ouders en leerkrachten werd hechter,

er kwam meer begrip voor elkaar.

Uitbreiden naar meer scholen

Het aantal kleuterscholen dat graag wilde instappen in het project steeg jaar na jaar. Uiteindelijk waren we vorig jaar in 11 scholen tegelijk aan het werk rond ouderbetrokkenheid.

Goesting breidt uit naar de lagere school

Vanuit de positieve ervaringen in de verschillende kleuterscholen kregen ook een aantal leerkrachten in de lagere school zin om te investeren in meer ouderbetrokkenheid. Infoavonden werden herbekeken, openklasmomenten zagen het licht, er werden stappenplannen gemaakt om nieuwe kinderen en hun ouders in de lagere school te verwelkomen, ...

De aanvankelijke weerstand van leerkrachten uit de lagere school om hun klas open te stellen voor ouders verminderde. Ook zij zagen de voordelen van de investering: een betere relatie met ouders uitbouwen. Zo kunnen leerkrachten en ouders beter samenwerken in een partnerschap rond het kind: dat loont!

MPI Zonken

Dit schooljaar werken we voor het eerst samen met een school voor buitengewoon onderwijs. Het is een buitengewone ervaring!

Dezelfde tips samen uitproberen

Veel van de tips en acties die we ontwikkelden zijn toepasbaar in het buitengewoon onderwijs. Toch moeten we ook vaak op zoek naar andere manieren om aan de slag te gaan. Een voorbeeldje: In het kader van op tijd op school zijn wilden we graag rond de "Week van de Klok" werken.

Veel kinderen in het buitengewoon onderwijs worden opgehaald door de schoolbus. We besloten om de busbegeleiders in ons verhaal te betrekken. Kinderen die op tijd klaar stonden voor de bus kregen van hen een stempel, die ze op school konden inruilen voor een dikke duim.

Extra voor- en nadeel van het buitengewoon onderwijs

Een nadeel is het ontbreken van schoolpoortcontacten door het sterk georganiseerd busvervoer. Dit zorgt ervoor dat het werven voor acties of uitleggen van bepaalde zaken extra inspanningen vraagt: bellen, langsgaan thuis, een afspraak op school maken, ... Voor de leerkracht is het moeilijker om een persoonlijke band met ouders op te bouwen.

Een voordeel is het grote team deskundigen (leerkracht, kinder- verzorgster, therapeut, psycholoog, ...). De extra inspanningen die bepaalde activiteiten vragen, kunnen worden verdeeld over meer professionele krachten.

Werken aan ouderbetrokkenheid: knelpunten en successen

Werken aan ouderbetrokkenheid vraagt extra energie van schoolteams. Het moet dus voldoende renderen om het langdurig vol te houden. Daarom vinden we het belangrijk om regelmatig succeservaringen en knelpunten in kaart te brengen: succeservaringen om energie te krijgen, knelpunten om aan te pakken.

Knelpunten

Hoewel scholen al veel meer ouders bereiken, missen we soms nog de meest kwetsbare ouders. Werkende ouders voelen zich soms tekort schieten omdat

ze niet op alle activiteiten aanwezig kunnen zijn. Het evenwicht in het aanbod van de school bewaren is dan ook cruciaal. We merken ook dat in sommige scholen niet alle teamleden op dezelfde lijn zitten omtrent ouderbetrokkenheid. De ene wil nog meer inzetten op ouders, een andere vindt dat het nu wel voldoende is. De communicatie hierrond opzetten en tot een gedeelde visie komen, zijn blijvende werkpunten.

Succeservaringen op school

Gelukkig zien we ook veel succeservaringen. Kwetsbare ouders komen vaker naar school en bouwen veel gemakkelijker een vertrouwensrelatie uit met leerkracht en directie. Ouders leren elkaar beter kennen. De communicatie verbetert en wordt makkelijker. Ouders weten beter wat er van hen verwacht wordt en doen hun best om 'in orde te zijn'. Scholen stellen eveneens vast dat de houding van leerkrachten t.o.v. ouders evolueert: ze kijken anders, positiever naar ouders en gaan anders om met de aanwezigheid van ouders op school en in de klas.

"Ik vind het fijn als ouders in de klas komen. Zo leren we elkaar kennen en appreciëren."

"De kijk van leerkrachten op ouders is op bepaalde groepen ouders is veranderd tijdens de duur van het project."

Succeservaringen met verbreding

Heel wat producten en ervaringen die we ontwikkelen en opdoen in de scholen werden ruimer verspreid. We denken daarbij bijvoorbeeld aan de brochure "warm onthaal". Ook "Klasse" pikte ons materiaal rond een pictogrammenbeleid op en verspreidde dit over heel Vlaanderen.

Meer hierover:

<http://www.klasse.be/archief/de-schoolbrief-make-over/>

Consultancyfunctie van Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen

Dit schooljaar schreven drie scholen in op onze consultancyfunctie. Het verschil tussen de procesmatige begeleiding en de consultancy zit niet zozeer in inhoud, maar wel in de soort hulpvraag en het 'volume' van de begeleiding.

- De vraag die de school stelt moet **specifiek** zijn en betrekking hebben op een **concreet thema**. We voorzien zelf een aantal voorstellen, maar uiteraard is er ruimte voor specifieke vragen.
- De begeleiding voor deze vraag wordt ongeveer beperkt tot **één overleg, een personeelsvergadering of actie** die daaruit volgt en ter afsluiting een **evaluatie**.

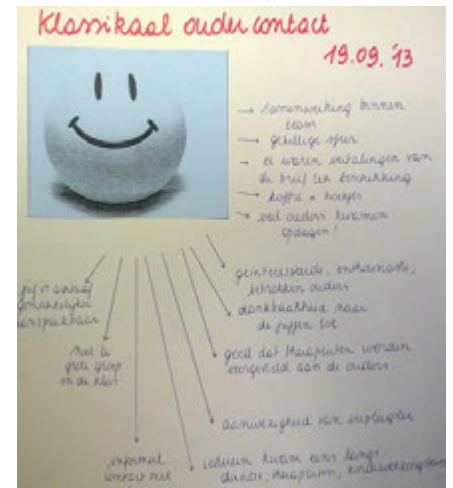
Don Bosco: op 7 mei organiseren we voor het hele team een studiemoment m.b.t. kansarmoede en communicatie.

De Fontein: op 25 maart gaan we dieper in op heldere, eenvoudige communicatie met het volledige team.

Sint-Carolus is sinds vorig schooljaar onze 'experimentschool'. Samen testen we uit of het lukt om aan de slag te gaan met onze tips en het zorg+overleg als enige input.

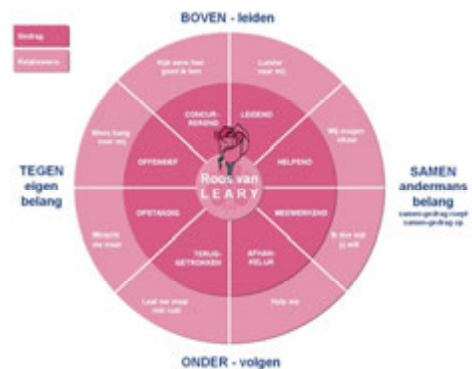

De Tovertuin: met het team werken rond 7 dimensies van ouderbetrokkenheid

Werken met leerkrachten rond hun eigen communicatiestijl

In een aantal sessies met leerkrachten-teams stond hun eigen communicatiestijl centraal. We werkten met de Roos Van Leary

en met de kernkwadranten. Leerkrachten werden zich bewust van eigen sterktes en allergieën en gingen hier verder mee aan de slag!

Werken aan de versterking van teams

Werken aan ouderbetrokkenheid vraagt ook om versterking van het team

Als je als school beslist om ouders actiever bij de school te betrekken vraagt dit om een open sfeer en wederzijds vertrouwen.

Daarom is het essentieel niet enkel het ouderluik onder de loep te nemen. Ook leerkrachten hebben nood aan versterking op het vlak van ouderbetrokkenheid. We zetten daar vanuit het project dan ook sterk op in.

Een voorbeeld: in het kader van werving voor ouderactiviteiten vragen we aan leerkrachten om ouders aan de schoolpoort aan te spreken. Dat is niet altijd even gemakkelijk voor elke leerkracht. In dat geval voorzien we op een personeelsvergadering tijd voor input rond het voeren van informele gesprekken met ouders, zodat ook leerkrachten versterkt worden om dit beter en gemakkelijker te kunnen opnemen.

Leerkrachten komen vaak uit de middenklasse en hebben in die zin, vanuit hun eigen leefwereld, weinig voeling met kwetsbare gezinnen. Ook daar werken we vanuit het project aan: leerkrachten met andere ogen leren kijken en hen ondersteunen om meer begrip te tonen en meer betrokken te zijn op kwetsbare ouders.

Daarnaast werken we op personeelsvergaderingen ook vaak rond betere schriftelijke en mondelinge communicatie met ouders. Goed communiceren met elkaar is immers de basis om ook een positieve relatie, ten voordele van het kind, uit te bouwen met elkaar.

Het is belangrijk dat leerkrachten hun eigen communicatiestijl kennen en hiermee aan de slag gaan. (Zie kader hiernaast)

Daarnaast ondersteunen we de teams ook bij plannen, voorbereiden en evalueren van activiteiten. Een aandachtspunt is bijvoorbeeld om de ouderactiviteiten goed te spreiden over het jaar. Dat maakt het allemaal haalbaarder en zorgt ervoor dat het geen last wordt voor leerkrachten en zorgteams.

Kortom: ook intensief samenwerken met leerkrachten maakt deel uit van goed onderwijsopbouwwerk!

Zorg+: netoverschrijdende samenwerking

In de tuin van Sint-Camillus, op een zomerse dag.

Netoverschrijdend materialen, kennis en informatie uitwisselen; elke school beaamt telkens weer dat dit één van de belangrijkste krachten in ons project is.

Vier keer per schooljaar maken we ruimte om onze ervaringen met elkaar te delen, nieuw materiaal te leren kennen en uit te testen, uit te wisselen over de aanpak van de knelpunten en de beleving van onze successen.

Het doet deugd naar huis te gaan met frisse ideeën en het gevoel dat je als zorgcoördinator niet alleen staat.

Elk jaar gaan we samen op zoek naar thema's die we willen bespreken. Zo gingen we tijdens schooljaar 2012 - 2013 aan de slag rond:

- Mondelinge communicatie met ouders, met de roos van Leary en de kernkwadranten.
- Het evenwicht tussen bereiken van kwetsbare en sterke ouders.
- Brede school.

Thema's die dit schooljaar op de agenda staan

- Hoe het team blijven motiveren?
- Inlevingsvermogen van het team in leefwereld van kansarm kind / kansarme ouder.
- Meer rechtstreeks contact tussen ouder en leerkracht.
- Weerstand bij het team.

Thema's bepalen

We maken gebruik van verschillende methodieken om onze thema's voor het schooljaar te bepalen.

Elk jaar verzamelen we bij het begin van het schooljaar thema's en knelpunten van de verschillende scholen. We houden ook ons lijstje van onbehandelde thema's van vorig jaar bij.

Daarna bepalen we onze prioriteiten, met post-its die je dichter of verder van het middelpunt van de roos hangt, met stickers, ...

Gastschool

Het zorg+overleg gaat steeds door op locatie. De groep wordt afwisselend onthaald op elke school.

Nieuw: zorgcoördinator of zorgjuf neemt rol op.

Tot hier toe was de inhoudelijke en praktische voorbereiding van het zorg+ volledig in handen van Samenlevingsopbouw. Van zodra duidelijk was met welke thema's men aan de slag wou, gingen wij op zoek naar inhoudelijke input. Op het moment zelf was er steeds de waardevolle inbreng van de leden!

Dit schooljaar nemen de scholen afwisselend een rol op in het mee voorbereiden en leiden van het overleg, dit met het oog op een toekomst zonder Samenlevingsopbouw.

Studiemoment
"zittenblijven"

19 november 2013

75 deelnemers uit
meer dan 22 scholen
buigen zich over de
problematiek van
het zittenblijven.

Samenlevingsopbouw in het LOP: de werkgroep kleuterparticipatie

Binnen het "LOP Sint-Niklaas basisonderwijs" ondersteunen we de werkgroep kleuterparticipatie. Samen met meer dan 15 organisaties volgen we alles omtrent kleuterparticipatie in Sint-Niklaas op. Daarnaast werken we allerlei acties, activiteiten en materialen uit om kleuterparticipatie in Sint-Niklaas te verhogen.

Week van de klok

Eén van de acties die vanuit de werkgroep kleuterparticipatie in Sint-Niklaas vertrekt, is de "Week van de Klok".

Eén keer per schooljaar werken scholen allerlei acties uit tijdens een gemeenschappelijke week rond het belang van "op tijd op school zijn." Ter ondersteuning werd een bronnenmap ontwikkeld, met leuke tips om van de "Week van de Klok" in elke school een succes te maken. Zodat alle basisscholen uit het centrum werken enthousiast mee aan elke "Week van de Klok!" De bronnenmap is te raadplegen op de website van Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen.

www.samenlevingsopbouw.be/oost-vlaanderen/uploads/documenten/Publicaties/bronnenmap.pdf

De uitwisselingstafels

Vanuit de werkgroep Roma ontstonden er uitwisselingstafels voor het kleuteronderwijs omtrent Roma en diversiteit. Een uitwisselingstafel is steeds opgebouwd rond een bepaald thema. Na een inhoudelijke inbreng staat concrete uitwisseling van goed werkende praktijken centraal. De CLB's in Sint-Niklaas en het onderwijsopbouwwerk en de Integratiedienst van Temse zijn ook betrokken bij het organiseren van de uitwisselingstafels.

We organiseerden uitwisselingstafels omtrent Romakinderen in de klas, communicatie met ouders, het verhaal van Roma-ouders zelf, de map "Elke taal haar verhaal,..." Gaandeweg werden de tafels uitgebreid naar leerkrachten van het lager onderwijs.

De methodiek van een uitwisselingstafel werkt heel goed. Deelnemers zijn telkens tevreden over de inhoud en leeransen. Er werd wel besloten om de inhoud van de tafels te verruimen van Roma naar diversiteit en ouderbetrokkenheid. Ondertussen zijn we aan de zesde uitwisselingstafel toe en werd de werkgroep Roma omgedoopt tot werkgroep Diversiteit.

Snuffelmap afwezigheden

In september 2012 verscheen de snuffelmap afwezigheden vanuit de werkgroep Kleuterparticipatie. Een aparte werkgroep heeft hier intensief aan

Snuffelmap Afwezigheden
Fijn dat je er bent!

gewerkt en het resultaat mag gezien worden. De map handelt over regelmatig afwezige kleuters en hoe de school hierin actie kan ondernemen. De map werd aan alle scholen van Sint-Niklaas bezorgd.

Studiedag zittenblijven

Na een prioriteitenbepaling in de werkgroep kleuterparticipatie, kwam de problematiek van ontwikkelingsachterstand-zittenblijven naar voor. Een werkgroep boog zich over deze problematiek en er werd een studiemoment op poten gezet. Dit vond plaats op 19 november 2013. Goedroen Juchtmans van de KULeuven bracht ons resultaten uit wetenschappelijke onderzoek en BS de Zonnebloem uit Antwerpen stelde haar manier van aanpak voor. Het werd een inspirerende namiddag.

— — — interessant — — —

Data om te noteren

Uitwisselingstafel 6

De 6de uitwisselingstafel heeft als thema 'een gesmeerde samenwerking tussen ouder en school', met de 7 dimensies van ouderbetrokkenheid als handvat. Het wordt reuze-interessant om hierover goede praktijken met elkaar uit te wisselen.

Noteer **27 februari** alvast in je agenda.

Zittenblijven terugkoment

Het LOP, werkgroep Kleuterparticipatie organiseert, als opvolging van het studiemoment zittenblijven, een terugkoment op **17 maart 2014 om 13.30 u.**

De toekomst van Samenlevingsopbouw en het onderwijs

Het project 'kleuterparticipatie en ouderbetrokkenheid' wordt in juni 2015 afgerond. Of Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen daarna nog rond onderwijs aan de slag gaat in Sint-Niklaas hangt van verschillende factoren af.

De meerjarenplanning van Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen loopt tot en met 2015. Daarin wordt de keuze vermeld om tot dan zeker in te zetten op het basisonderwijs, gezien daar de basis gelegd wordt voor de verdere schoolcarrière van een kind.

Momenteel is Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen vzw ook nog in Ronse en Denderleeuw aan het werk rond onderwijs.

We hopen dat scholen in Sint-Niklaas even enthousiast blijven werken aan

ouder-betrokkenheid. Elk jaar stromen er nieuwe leerlingen in, en dus nieuwe ouders. Het vraagt dus elk jaar opnieuw een inspanning om ouders te leren kennen en te betrekken.

In januari 2014 start de verkenningsronde voor het project "kinderarmoede" dat door Nicole in Sint-Niklaas wordt opgenomen. Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen blijft dus aanwezig in Sint-Niklaas, ongeacht de plannen met het thema onderwijs.

Samenlevingsopbouw in Denderleeuw

De doelstellingen van het onderwijsopbouwwerk Denderleeuw kaderen

binnen de thema's:

- Gelijke onderwijskansen;
- Taalstimulering;
- Ouderbetrokkenheid ;
- Brede School;
- Doorstroming en oriëntering.

Samenlevingsopbouw in Ronse

Een team van 4 opbouwwerkers in Ronse voorziet in de ontwikkeling van een ondersteuningsaanbod voor maatschappelijk kwetsbare leerlingen, hun ouders en de basisscholen. Het accent ligt hierbij op het verhogen van de betrokkenheid van ouders op het onderwijs van hun kinderen, het sensibiliseren van directies en leerkrachten rond gelijke kansenbevordering en het wegwerken van de taalachterstand bij meertalige en taalzwakke leerlingen.

Hiertoe worden zowel in de scholen, net- en schooloverstijgend, als buitenschools talrijke concrete acties en initiatieven opgezet: oudergroepen, thematische actieweken, taalstimulerende initiatieven voor kleuters en leerlingen, pedagogische studiedagen, educatieve tentoonstelling, naschoolse ouderondersteuning aan huis (NOAH) of sensibiliseringsacties voor doelgroepouders.

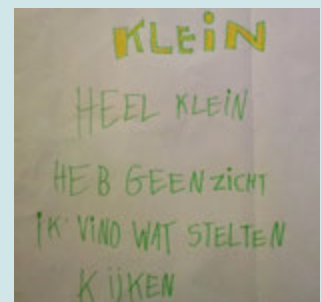
Convenant met stad Sint-Niklaas

Op 30 juni 2013 werd een convenant afgesloten tussen de stad Sint-Niklaas en Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen vzw, voor de duur van twee schooljaren. In het kader van deze samenwerkingsovereenkomst verbindt Samenlevingsopbouw zich tot:

- De verdere ondersteuning van **6 basisscholen** ;
- Het opnemen van een **consultancyfunctie** in een aantal scholen;
- Het **verbreden van de resultaten** van het onderwijsopbouwwerk **naar alle scholen van het basisonderwijs**;
- Een verdere **deelname aan het Lokaal Overlegplatform/** werkgroepen die deel uitmaken van het Lokaal Overlegplatform;
- Complementaire werking en **afstemming met het brugfigurenproject** van de stad.

17 oktober 2013 - Werelddag van verzet tegen armoede

450 Sint-Niklase leerlingen bezochten de tentoonstelling over armoede in aanloop naar 17 oktober. Zij verwerkten hun indrukken daarna op een creatieve manier :

(Robby)

Fototentoonstelling - 26 november 2013

Het verbreden van de resultaten naar andere scholen

Het project 'kleuterparticipatie en ouderbetrokkenheid' wordt afgerond eind juni 2015. Dat betekent echter niet dat we de opgebouwde expertise verloren laten gaan. Op verschillende manieren proberen we er voor te zorgen dat ook andere scholen leren van het project.

1. Fototentoonstelling

Op dinsdag 26 november nodigden we directies van de Sint-Niklase basisscholen uit in het stadhuis om een kijkje te komen nemen op onze fototentoonstelling. Deze tentoonstelling zal gedurende de komende maanden ook op andere locaties te bezichtigen zijn. De eerste stop is de vergadering van directies en schoolbesturen van de Scholengemeenschap Sint-Nicolaas op 24 januari.

2. Deze nieuwsbrief

Met deze nieuwsbrief willen we een stand van zaken geven aan onze partners en geïnteresseerden, maar daarnaast willen we de nieuwsbrief ook gebruiken om andere scholen laten kennismaken met het project en de resultaten.

3. Eindproduct

Momenteel zijn we hard aan het werk om alles wat we leerden gedurende de afgelopen jaren neer te pennen en uit te schrijven. De bedoeling is om dit eindproduct te kunnen verdelen over de Sint-Niklase basisscholen, zodat iedereen gebruik kan maken van de nuttige tips die we verzamelden. Onze experimentschool Sint-Carolus bewijst dat je met deze tips op weg kan!

4. Studiedag

Aan de lancering van ons eindproduct willen we graag een studiemoment koppelen waarop de deelnemende scholen hun expertise delen met andere scholen. We voorzien dit moment in het najaar van 2014. Meer nieuws hierover mag je verwachten in de loop van 2014!

5. Uitwisselingstafel

We zullen voorstellen aan het LOP dat men op één van de uitwisselingstafels aan de slag gaat met onze map.

Sofie Heyrman - Schepen van welzijn en flankerend onderwijs in Sint-Niklaas spreekt over Samenlevingsopbouw - 26 november 2013:

“John Kennedy zei:

“If a free society cannot help the many poor, it cannot save the few rich”.

Met de vrije samenleving vorm geven is Samenlevingsopbouw bezig. Het siert hen dat ze geen catchy naam gezocht hebben om hun inhoud schoner te verpakken. Ze heten gewoon Samenlevingsopbouw. En dat is wat ze doen, de samenleving mee proberen opbouwen. Hun formule is tot zover ik er zicht op heb:

Van onderuit
Met de mensen
Grondrechten
Verbinden
Iets in gang zetten
Waar mogelijk structureel verankeren
Luis in de pels zijn
Soms wat kleefkruid voor de goede zaak
Steeds weer opnieuw beginnen
Op dezelfde nagel blijven kloppen
Maar ook andere wegen zoeken
Aanklagen
Maar er ook iets mee doen!”

Samenlevingsopbouw: wie is wie?

Nicole Formesyn was gedurende jaren in verschillende scholen aan de slag, maar focust zich momenteel op de LOP-werking, en de ondersteuning van basisschool De Tovertuin. Nicole trekt mee de werkgroep kleuterparticipatie van het LOP, en volgt de Algemene Vergadering en het Dagelijks Bestuur op.
Nicole.formesyn@samenlevingsopbouw.be
0491 344 123

Niki De Bosschere is sinds juli 2013 voltijds in plaats van halftijds aan de slag als onderwijsopbouwwerker, en ondersteunt 8 scholen: De Watertoren, Heilig Hart, Sint-Camillus, Don Bosco, de Fontein, Broederschool Nieuwstraat, Sint-Carolus en MPI Zonneken. Verder trekt zij de organisatie van de halfjaarlijkse uitwisselingstafels van de werkgroep diversiteit (LOP) en vanaf dit schooljaar ook het zorg+.
Niki.de.bosschere@samenlevingsopbouw.be
0491 344 118

Katelijne De Winter is beleidsmedewerker voor het thema onderwijs en ondersteunt zo het project 'kleuterparticipatie en ouderbetrokkenheid'.
Katelijne.de.winter@samenlevingsopbouw.be
0491 344 112

Ben je geïnteresseerd in wat Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen doet rond de grondrechten onderwijs, wonen, maatschappelijke dienstverlening of hoe we ons inzetten voor leefbaarheid in wijken en dorpen?
Check onze website of volg ons op Facebook...

www.samenlevingsopbouw.be/oost-vlaanderen

www.facebook.com/samenlevingsopbouw.oostvlaanderen

Samenlevingsopbouw: Kansen creëren, grondrechten garanderen

Vlaanderen is een welvarende democratie. In principe is ieders recht op een menswaardig bestaan gegarandeerd, maar in de praktijk is dit anders. Sociale uitsluiting en maatschappelijke achterstelling maken dat nog veel mensen verstoken blijven van hun grondrechten. Hun stem wordt niet gehoord.

De sector Samenlevingsopbouw organiseert maatschappelijk kwetsbare groepen. Samen met hen pakken buurt- en opbouwwerkers gemeenschappelijke problemen aan die te maken hebben met grondrechten of met leefbaarheid in hun buurt, stad, dorp of streek.

De focus ligt op de verbetering van de kwaliteit van het leven en het samenleven.

Samenlevingsopbouw helpt mensen om op te komen voor hun grondrechten, zoals het recht op een behoorlijke huisvesting, het recht op onderwijs, het recht op wonen en het recht op maatschappelijke dienstverlening.

Samenlevingsopbouw werkt aan een beleid dat uitdrukkelijk aandacht besteedt aan de noden en behoeften van maatschappelijk kwetsbare groepen.

